

**Tokad Mebusu Sıtkı Atanç ve 2 arkadaşının, Hâkimler Kanununa
muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet
Komisyonu raporu (2/505)**

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

2556 sayılı Hâkimler Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi bağlı olarak tevdi edilmiştir. Muktezasının ifasını rica ederiz. 12.II.1953

Tokad Mebusu
Sıtkı Atanç

Erzurum Mebusu
Rıza Topçuoğlu

Erzurum Mebusu
Enver Karan

MUCİP SEBEPLER

3 Mart 1926 tarih ve (766) sayılı Hâkimler Kanununun 36 ncı maddesinde (Adliye Meslek Mektebinden çıkıp da icra memurluğunda 3 sene iyi hizmet etmiş olanlardan Adliye Vekâletince tâyin edilecek usûl ve şerait dairesinde yapılacak imtihanında kazananlar üçüncü mertebe icra muavinliğine tâyin ve birinci sınıf icra reisliğine kadar terfi edebilirler) yolunda bir hükmü ihtiva etmekte iken 2556 sayılı Hâkimler Kanununun her nedense bu hükmü alınmamış ve esbabı mucibesinde de tay sebepleri yazılmamış bulunmaktadır.

İcra vazifesinin ehemmiyet ve hususiyeti bu biranışta çalışan memurların icra hâkim muavini ve icra hâkimi salâhiyetleriyle teşhiz edilmeleri halinde daha ziyade bilgili ve faydalı hizmet yapabilecekleri kanaatini kuvvetle vermektedir.

1340 senesinde açılarak devamla Adliye Meslek Mektebinin icra şubesinden mezun ve mülga (766) sayılı Kanunun meriyet tarihi olan 1933 ten bugüne kadar icra memuru olarak vazife görmekte bulunan müktesep hakları mevcut ve adedleri (on beşi) geçmiyen memurların maaş derecelerinin icra memur kadro maaşlarını aşmış ve tecrübeleri ilerlemiş bulunması göz önünde tutularak imtihanla yalnız icra hâkim muavinliğine ve icra hâkimliğine alınmalarını sağlamak maksadiyle teklif sunulmuştur.

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Adalet Komisyonu
Esas No. 2/505
Karar No. 28

9 . II . 1954

Yüksek Reisliğe

Tokad Mebusu Sıtkı Atanç ve iki arkadaşının 2556 sayılı Hâkimler Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair olan kanun teklifi Adalet Vekâleti mümessili de hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi :

Teklifin mahiyeti : 3 Mart 1926 tarihli ve (766) sayılı mülga Hâkimler Kanununun (36)

ncı maddesinde (Adliye meslek mektebinden çıkıp da icra memurluğunda yirmi sene iyi hizmet etmiş olanlardan Adliye Vekâletince tâyin edilecek usul ve şerait dairesinde yapılacak imtihanında kazananlar 3 ncü mertebe icra muavinliğine tâyin ve birinci sınıf icra reisliğine terfi edebileceklerinin musaırah bulunduğuna ve

2556 sayılı Hâkimler Kanununun tedvini zamanında lâyiha muhtevasına mümasil hükmün vaz ve ithal edilmesine mukabil mucip sebebi gösterilmeksizin çıkarıldığına, kanunun meriyeti tarihinden sonra mezun olanlardan icra memurluğuna intisapla müstemirren vazife görenlerin meslekî tecrübe ve iktisaplarından istifade edilmesine muvazi olarak kendilerinin terfihî cihetine gidilmesi zımında evvelce kabul olunan hakkın ihyasına mütedairdir.

Komisyon kararı : Kanun teklifinin hak ve adalet mefhumlarına temas ve cari mevzuat hükümlerine intibak etmekte bulunmasından dolayı ittifakla kabulüne karar verilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Muvakkat madde :

1. Teklif metninde (iyi hizmet etmiş olanlar) kaydı mevcuttur. Bu tâbir ile ifade olunan husus gerekçede sarih surette zikredilmemiş olduğundan tatbikatta anlayış farkları husule getireceği düşünölmüş ve binnetice (iyi hizmet) tâbiri (meslekî vukuf ve muvaffakiyet) mânasında kabul edilmiştir. Ancak, bir vazifelinin sadece meslekî sahadaki bilgi ve başarısının maksadı temin edemeyeceği, kendisinin daha başka vasıfları haiz ve bilhassa ahlâk ve seciye bakımından mazbut bulunması lâzımgeleceği göz önünde tutularak (iyi hizmet) tâbirinden sonra (sicili itibariyle de müsait) kaydının ilâvesi uygun ve keyfiyetin raporda zikir ve tasrihi tezekkür kılınmıştır.

2. Maddenin son kısmında (yedinci derece icra hâkim muavinliğine tâyin ve birinci sınıf icra reisliğine kadar terfi edebilir.) diye bir hüküm sevk olunmuş ise de :

a) 788 sayılı Memur Kanununun 4 neü maddesinin (D) fıkrası memur olabilmek için lâakal orta mektepten mezuniyet şartının tesbit edilmesine ve yine bu fıkrada muharrer olduğu veçhile meslek mekteplerinde okuyanlar orta tahsili ikmal etmemiş bulunsalar dahi,

meslekleri dâhilinde memur olmalarının teeviz kılınmasına,

b) 3656 sayılı Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan Kanunun 4598 sayılı Kanun ile değıştirilen 7 ne maddesinin 5 ne fıkrası yukarda zikredilen vaziyetteki memurların 3 neü dereceye kadar (4 neü derece dâhil) terfi edebileceklerini âmir bulunmasına mebni;

c) Kanun teklifinde mezkûr icra memurlarının 2556 sayılı Hâkimler Kanununun 4791 sayılı Kanun ile muaddel 17 ne maddesine bağı 1 numaralı cetvelde gösterilen 7 ne derecedeki icra muavin hâkimliğine imtihana da tâbi tutulmak sureti ile tâyin ve yine bu cetvelin 4 neü derecesinde muharrer icra hâkimliğine kadar terfilerinde mahzur görölmemiş olduğundan metnin bu hususa dair olan kısmı (7 ne derece icra muavin hâkimliğine tâyin ve 4 neü derecedeki icra hâkimliğine terfi edebilirler) şeklinde tadil olunmuştur.

d) Kanun teklifinin 1, 2 ve 3 neü maddeleri esas itibariyle aynen kabul edilmiş ve yalnız tahrirde değışiklik yapılmıştır.

Teklifin İcütüzüğün 5 ne bölümü hükümleri dairesinde ivedilik ve öncelikle müzakeresi de karar'aştırılmıştır.

Yüksek Meclisin tasvibine arz olunmak üzere Riyaset makamına sunulur.

Başkan	Bu rapor Sözcüsü	Kâtip
İzmir	Balıkesir	Balıkesir
H. Özyörük	V. Asena	V. Asena
Amasya	Ankara	Aydın
İ. Olgaç	H. Ş. İnce	N. Geveci
Aydın	Çanakkale	Çoruh
C. Ülkü	N. Kirişçiöglü	M. Güney
Erzurum	Gaziantep	Kars
E. Karan	G. Kınöglü	L. Aközüm
Kayseri	Konya	Tokad
Y. Z. Turgut	H. Aydınar	H. Ökeren
	Yozgad	
	N. Ü. Alcin	

TOKAD MEBUSU SITKI ATANÇ VE 2
ARKADAŞININ TEKLİFİ

2556 sayılı Hâkimler Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 2556 sayılı Hâkimler Kanununa aşağıda yazılı muvakkat madde eklenmiştir:

Muvakkat madde — Adliye Meslek Mektebinden çıkıp da icra memurluğunda yirmi sene iyi hizmet etmiş olanlardan Adliye Vekâletince tâyin edilecek usul ve şartlar dairesinde yapılacak imtihanda kazananlar (7) nci derece icra muavin hâkimliğine tâyin ve birinci sınıf icra reisliğine kadar terfi edebilirler.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunu yürütmeye Adliye Vekili memurdur.

ADALET KOMİSYONUNUN TADİLİ

2556 sayılı Hâkimler Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 2556 sayılı Hâkimler Kanununa aşağıda yazılı muvakkat madde eklenmiştir:

Muvakkat madde — Adliye Meslek Mektebinden çıkıp da icra memurluğunda 20 sene iyi hizmet etmiş ve sicili müsait bulunmuş olanlardan Adalet Vekâletince tâyin edilecek usul ve şartlar dairesinde yapılacak imtihanda kazananlar 7 nci derece icra muavin hâkimliğine tâyin ve 4 ncü derecedeki icra hâkimliğine kadar terfi edebilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adalet Vekili memurdur.